

Všetko, čo potrebujete vedieť skôr, ako navštívite vášho lekára

REGISTROVAŤ / PRIHLÁSIŤ SA

Plúcnice / Otázky a odpovede

1 Trpím chronickým ochorením pľúc. Aké podmienky musím splniť na to, aby som mohol žiadať o invalidný dôchodok?

Aktualizované ku dňu: 13.03.2023

Vo všeobecnosti nárok na invalidný dôchodok vzniká vtedy, ak osoba (poistenec Sociálnej poisťovne):

- je invalidná,
- získala potrebný počet rokov obdobia dôchodkového poistenia a
- ku dňu vzniku invalidity nespĺnila podmienky nároku na starobný dôchodok alebo jej nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Za osobitne stanovených podmienok môže vzniknúť nárok na invalidný dôchodok (tzv. invalidný dôchodok z mladosti) aj fyzickej osobe, ktorá sa stala invalidnou pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka, alebo v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom. Nárok na tento dôchodok vznikne najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku. Za osobitných podmienok môže tiež vzniknúť nárok na invalidný dôchodok aj doktorandovi v dennej forme doktorandského štúdia, ktorý nedovŕšil 26 rokov veku a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

Podľa **zákona o sociálnom poistení** je **osoba invalidná**, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

2 Ako mi sociálna poisťovňa určí mieru invalidity?

Aktualizované ku dňu: 13.03.2023

Mieru invalidity posudzuje posudkový lekár. Lekár posudzuje, či ide o dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a tiež pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje podľa:

- lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie a na základe zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- komplexných vyšetrení a ich záverov.

Prihlada sa pritom na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvifikácie.

Percentuálna miera poklesu zárobkovej činnosti závisí od druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri jednotlivých ochoreniach je uvedená v **prílohe č. 4** zákona o sociálnom

poistení.

Pri ochoreniach pľúc, ako sú napríklad chronická obštrukčná choroba pľúc či bronchiálna astma, sa určuje miera poklesu zárobkovej činnosti podľa zníženia funkcie pľúc, vplyvu na celkový stav organizmu a podľa vplyvu na iné orgány a systémy a pri chorobách podmienených alergiou. Percentuálna miera poklesu pri týchto ochoreniach je stanovená v kapitole VIII – Choroby dýchacej sústavy, oddiel B – Choroby dolných dýchacích ciest prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení.

V prípade cystickej fibrózy sa percentuálna miera poklesu určuje podľa stupňa aktivity procesu a výsledných porúch funkcie postihnutých orgánov. Je stanovená v kapitole IV – Endokrinné choroby, poruchy výživy a premeny látok.

3 Kde si môžem vybaviť invalidný dôchodok?

Aktualizované ku dňu: 13.03.2023

Žiadosť sa vybavuje na pobočke Sociálnej poisťovne, a to podľa miesta trvalého pobytu. Ak sa zdržiavate mimo svojho trvalého pobytu, v tom prípade žiadosť spíše pobočka podľa miesta prechodného pobytu.

4 Aké podmienky musím splniť, aby som si mohol vybaviť preukaz osoby s ŤZP alebo peňažný príspevok na kompenzáciu?

Aktualizované ku dňu: 13.03.2023

Pre vydanie preukazu sa vyžaduje, aby z právoplatného rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu alebo z právoplatného rozhodnutia o preukaze fyzickej osoby s ŤZP vyplývalo, že fyzická osoba má ťažké zdravotné postihnutie.

Ťažkým zdravotným postihnutím sa rozumie také poškodenie zdravia, ktoré spôsobuje funkčnú poruchu v miere aspoň 50 %. Táto miera funkčnej poruchy sa určuje podľa druhu ochorenia, pre ktorý je stanovená určitá hodnota miery funkčnej poruchy.

V prípade, ak má pacient viac ochorení, potom je rozhodujúce ochorenie s najvyššou mierou poruchy. K nemu je možné pripočítať maximálne 10 % za všetky ostatné ochorenia, avšak iba za predpokladu, že ovplyvňujú ochorenie s najvyššou funkčnou poruchou.

Pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí je potrebné splniť najmä nasledujúce podmienky:

- Konanie o preukaze osoby s ŤZP a peňažnom príspevku na kompenzáciu sa začína na základe žiadosti.
- Súčasťou žiadosti je aj aktuálny lekárske nález alebo odborný lekárske nález lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.
- Ak sa žiada o príspevok na kompenzáciu, je potrebné dokladovať aj príjem dotknutej osoby za predchádzajúci rok a vyhlásenie o majetku nie staršie ako 3 mesiace.
- K žiadosti o príspevok na kompenzáciu sa prikladá aj potvrdenie o príjme ďalších osôb, ktoré sa posudzujú spoločne.
- Podkladom pre rozhodnutie o preukaze je **lekársky posudok** a podkladom pre rozhodnutie o príspevku na kompenzáciu je **komplexný posudok**.

V prípade ďalších informácií, ktoré súvisia s nárokmi pre osoby s ŤZP, odporúčame pozrieť si aj našu sekciu „**Som osoba s ŤZP. Na čo všetko mám nárok?**“

5 Mám nárok na niektoré zľavy a výhody, keď som držiteľ preukazu osoby s ŤZP?

Aktualizované ku dňu: 13.03.2023

Pre držiteľov preukazu osoby s ŤZP sú k dispozícii početné výhody a zľavy, a to napr. v oblasti železničnej dopravy, cestnej dopravy, v oblasti bytovej politiky a mestského rozvoja, v oblasti dane z príjmov, miestnych daní, súdnych a správnych poplatkov, ale rovnako aj v ďalších oblastiach (napr. pri používaní elektronickej registračnej pokladnice, pri daňovom záložnom práve, oslobodenie od cla, v oblasti energetiky, koncesionárskych poplatkov, v kultúrnej oblasti a ďalších).

Podrobný zoznam výhod a zliav je možné nájsť napríklad v **dokumente** vypracovanom ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny.

6 Mám nárok na parkovací preukaz?

Aktualizované ku dňu: 13.03.2023

Nárok na parkovací preukaz máte vtedy, ak z právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze vyplýva, že máte zdravotné postihnutie uvedené v **prílohe č. 18** zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia alebo toto ochorenie spôsobuje, že ste odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Medzi tieto ochorenia patrí aj obmedzenie pohyblivosti stredne ťažkého až ťažkého stupňa pri ľahkom zaťažení pri interných

ochoreniach, zlyhávanie funkcie pľúc, srdca, obličiek, pečene.

V prípade ďalších informácií, ktoré súvisia s nárokmi pre osoby s ŤZP, odporúčame pozrieť si aj našu sekciu „**Som osoba s ŤZP. Na čo všetko mám nárok?**“

7 Aké výhody mám, ak vlastným parkovací preukaz?

Aktualizované ku dňu: 13.03.2023

- Môžete stáť na mieste vyhradenom pre vozidlá prepravujúce osoby s ŤZP.
- Nemusíte po nevyhnutne potrebný čas dodržiavať zákaz stáť.
- Môžete vchádzať aj tam, kde je vjazd povolený len vymedzenému okruhu vozidiel a do pešej zóny, ale pozor, nesmiete však pri tom ohroziť bezpečnosť cestnej premávky.
- Parkovacie preukazy užívateľa oprávňujú k využívaniu vyhradených parkovacích miest vo všetkých členských štátoch EÚ.
- Ak pri Vás zastaví alebo stojí iné auto, je povinné ponechať bočný odstup najmenej 1,2 m.
- Na Vaše auto nie je možné použiť technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla (t. j. papuču).
- Ste oslobodený od úhrady diaľničnej známky.

8 Viem si vybaviť príspevok na osobnú asistenciu?

Aktualizované ku dňu: 13.03.2023

Ak je osoba podľa komplexného posudku odkázaná na osobnú asistenciu, potom je možné prijímať peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Takýto príspevok je možné poskytnúť osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. Rozsah osobnej asistencie sa určuje podľa činností, ktoré sú uvedené v **prilohe č. 4** zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Pre priznanie príspevku je potrebné podanie žiadosti na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Výška peňažného príspevku zodpovedá ročnému rozsahu osobnej asistencie určenej v eurách. Sadzba za 1 hodinu osobnej asistencie je 5,20 €. Výška sa znižuje o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť. Iný príjem osoby s ŤZP nemá vplyv na výšku príspevku. Ak sa táto žiadosť podá v priebehu roka, príspevok sa prizná za pomernú časť roka.

Tento príspevok sa vypláca mesačne na základe výkazu o odpracovaných hodinách za predchádzajúci mesiac. Tento príspevok sa vypláca osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, prípadne s jej súhlasom je možné ho vyplácať agentúre osobnej asistencie.

9 Ako to funguje s opatrovateľskými službami?

Aktualizované ku dňu: 13.03.2023

V súvislosti s osobou s ťažkým zdravotným postihnutím sa opatrovaním rozumie pomoc takejto osobe, ktorá je na opatrovanie odkázaná. Na tento účel je možné poberať **opatrovateľský príspevok**. Tento príspevok sa poskytuje tej osobe, ktorá iného opatruje. Tento príspevok je možné poskytnúť napr. manželovi, manželke, opatrovníkovi, dieťaťu vo vzťahu k rodičovi, starému rodičovi a celému radu ďalších príbuzných. Taktiež je možné tento príspevok poskytnúť aj inej osobe, ktorá ťažko zdravotne postihnutú osobu opatruje a býva s ňou (na tento účel sa vyžaduje spoločný trvalý alebo prechodný pobyt v mieste bydliska opatrovanej osoby alebo opatrovateľa).

Osoba môže vykonávať opatrovanie, ak:

- je plnoletá,
- má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- je fyzicky a psychicky schopná vykonávať opatrovanie a
- osoba s ŤZP jej udelila písomný súhlas s opatrovaním.

V prípade, že osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie a tiež sa jej neposkytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu, môže požiadať o pomoc **opatrovateľskú službu**. V prípade opatrovateľskej služby však musia byť splnené aj ďalšie podmienky, ktoré sú stanovené **zákonom o sociálnych službách**.

10 Kedy mám nárok na kúpeľnú liečbu?

Aktualizované ku dňu: 13.03.2023

Nárok na kúpeľnú liečbu majú pacienti po náročnej liečbe, úraze, operácii, ale aj pri sústavne liečenej chronickej diagnóze. Choroby, pri ktorých sa kúpeľná starostlivosť plne alebo čiastočne uhrádza na základe verejného zdravotného poistenia, indikačné podmienky a dĺžka liečebného pobytu sú uvedené v **Indikačnom zozname pre kúpeľnú starostlivosť**.

Kúpeľný liečebný pobyt môžete využiť podľa svojej diagnózy v prírodných liečebných kúpeľoch a v kúpeľných liečebniach na Slovensku, teda v takých, ktoré využívajú prírodné liečebné zdroje (termálnu minerálnu vodu alebo klimatické podmienky). Podmienkou však je, aby ste svoj stav konzultovali s odborníkom aspoň raz za pol roka a dodržiavali predpísanú liečbu.

Zákon rozlišuje vážne a menej vážne diagnózy.

Do kategórie A patria okrem iného aj:

- bronchiálna astma,
- stavy po operáciách dolných ciest dýchacích,
- pľúcne fibrózy sústavne odborne liečené,
- niektoré stavy po prekonaní COVID-19 pri pretrvávanií respiračných ťažkostí.

Ak patríte do skupiny A, tak vám kúpeľnú liečbu, stravu a ubytovanie uhradza zdravotná poisťovňa.

V kategórii B sú napríklad diagnózy:

- chronické netuberkulózne choroby dýchacích ciest, ako chronická bronchitída, sústavne odborne liečená,
- niektoré stavy po prekonaní COVID-19 pri pretrvávanií respiračných ťažkostí.

Ak patríte do skupiny B, za ubytovanie a stravu sa počas kúpeľnej liečby platí vo výške sumy stanovenej zákonom.

V prípade ďalších informácií, ktoré súvisia s kúpeľnou liečbou, odporúčame pozrieť si aj našu sekciu „**Chcem ísť do kúpeľov!**“

Nenašli ste odpoveď, ktorú ste hľadali?

Napíšte nám na office@medius.sk

Po návšteve Vášho lekára sa zastavte na www.podakuj.sk

Chcete sa o tomto projekte dozvedieť viac?

ÁNO, SOM ZVEDAVÝ

Partneri projektu:

ZENTIVA

 Chiesi

Prevádzkovateľom webu Ambulancia.online je:

Komora pre medicínske právo - MEDIUS / Mäsiarska 6, 04001 Košice / 0948 342 800 / office@medius.sk